

D'això i d'allò

Quan en una oració hi ha dos termes coordinats regits per una mateixa preposició, generalment es pot ometre aquesta preposició davant del segon, encara que és més aviat recomanable de mantenir-la-hi i que, en alguns casos, convé decididament de no ometre-la. En general, la supressió de la preposició tendeix a marcar una certa unitat de concepte entre els dos termes coordinats; dit més exactament, a indicar que aquests dos termes formen un sol conjunt si el mot coordinat és la conjunció *i*, i a establir una equivalència entre ells dos si el mot de coordinació és la conjunció *o*. Examinant les definicions del Diccionari Fabra, trobem nombrosíssims exemples de repetició de la preposició davant el segon terme d'una coordinació: *Deixar en poder d'algú o d'alguna cosa* ("abandonar"); *Acció d'abillar o d'abillar-se* ("abillament"); *Acció d'afranquir o d'afranquir-se* ("afranquiment"); *Contradicció de termes o d'idees* ("antilogia"); *Pertanyent a Aragó o als seus habitants* ("aragonès"); *Paper o cartó que dona dret a entrar o a seure en alguna part* ("bitllet"); *Fer aparèixer pèl en una o en ambdues cares* ("apelfar"); *...de tija bulbosa i de fulles radicals* ("apogonotàcies"). Però no hi manquen pas els casos d'omissió de la segona preposició: *Tractament de les malalties per revulsió o derivació* ("antilepsi"); *Que impedeix el guariment de ferides o úlceres* ("antiplàstic"); *...amb atribus i sentiments humans* ("antropomorfisme"); *Estar revestit de pèl moçà o borriçol* ("apelfat"); *...iguals en ofici i dignitat* ("apòstol"). Deixant de banda que la preposició menys sovint objecte de supressió hi és, sens dubte, la preposició *de*, no es pot observar en aquest ús del Fabra cap norma de distribució, i més aviat cal atribuir a l'estil concís i propi d'un diccionari la freqüència de casos en què s'omet la preposició.

Quan entre el mot coordinant i el segon terme coordinat s'insereix un adverbi conjuncional (mot o conjunt de mots que estableix un lligam lògic entre el que es dirà i el que s'ha dit anteriorment), no sembla possible que es pugui deixar de repetir la preposició: *No es recorda de mi ni, per tant, de les meves paraules*; *Contribuiran a les despeses i, encara, al manteniment*; *Això perjudica els interessos de la indústria o, més aviat, del comerç*; *S'ha acostumat al clima i, a desgrat de tot, als costums del país*; *S'ha fet malveure del director i, doncs, de tots els seus col·laboradors*.

Alber Jauà